

Sygn. akt I ACa 736/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg (spr.)
Sędziowie:	SSA Marek Boniecki SSA Regina Kurek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paulina Klaja

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2020 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko (...)sp. z o.o. w B.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 15 lutego 2018 r. sygn. akt I C 1030/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób , że :

- obniża określoną w pkt I. kwotę 92230,09 zł do kwoty 52969,09 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych dziewięć groszy), oddalając powództwo także co do kwoty 39261 zł wraz z liczonymi od niej odsetkami,

- nadaje punktowi III. nową treść: „nie obciąża powódki kosztami procesu;”,

- zastępuje wskazane w punkcie IV. kwoty 3982 zł i 4612 zł odpowiednio kwotami: 2338 zł (dwa tysiące trzysta trzydzieści osiem złotych) i 2649 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści dziewięć złotych);

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego;

4. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa–Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 2506,13 zł (dwa tysiące pięćset sześć złotych trzydzieści groszy) , tytułem kosztów sądowych, a w pozostałej części obciąża tymi kosztami Skarb Państwa.

SSA Regina Kurek SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 736/18

UZASADNIENIE

Powódka J. R. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwoty 142 950 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 lipca 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania. W uzasadnieniu swojego stanowiska powódka wskazała, iż jest właścicielką nieruchomości położonych w K. przy ul. (...). Nieruchomości te leżą w obrębie obszaru ograniczonego użytkowania dla zarządzanego przez pozwanego lotniska (...), ustanowionego uchwałą Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 25 maja 2009r. W opinii powódki, ustanowienie ograniczonego obszaru użytkowania spowodowało po jej stronie szkodę w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości, oraz na skutek konieczności wypełnienia wymagań technicznych związanych z rewitalizacją akustyczną budynków. Jako podstawę prawną zgłoszonego w pozwie żądania przeciwko stronie pozwanej powódka powołała treść art. 129 ust. 2 i art. 136 ust 3 u.p.o.ś, ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 627).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych. Strona pozwana przyznała iż został utworzony obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska (...)(dalej OOU), zarządzanego przez stronę pozwaną. Wskazała jednak, że nieruchomość gruntowa położona przy ul (...) leży w strefie (...)obszaru OOU, a nie w strefie (...) jak podnosiła powódka. W odniesieniu do działki (...), pozwana podniosła, że działka ta ma jedynie charakter gruntów rolnych, wprowadzenie więc strefy nie wpływa na ograniczenie zabudowy tej działki. Strona pozwana zarzuciła także powódce uchybienie dwuletniemu terminowi zawitemu z art. 129 ust.4 u.p.o.ś do wystąpienia z roszczeniem, ze względu na wniesienie powództwa dopiero w dniu 23 maja 2012r. Nadto w ocenie strony pozwanej powódka nie wykazała poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych z akustyczną modernizacją zajmowanego przez siebie budynku, zlokalizowanego na przedmiotowej nieruchomości i w konsekwencji nie zrealizowała przesłanek z art. 136 ust.3 u.p.o.ś, . Zdaniem strony pozwanej nie nastąpiło ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości i brak jest związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy utworzeniem OOU, a wskazywaną szkodą.

Wyrokiem z dnia 15 lutego 2018 r. Sygn. akt I C 1030/12 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz powódki J. R. kwotę 92 230,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 sierpnia 2011r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1085,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III) i nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 3 982 zł tytułem brakującej zaliczki na opinię biegłych sądowych oraz kwotę 4 612 zł tytułem części opłaty sądowej od pozwu, od ponoszenia której powódka była zwolniona (pkt IV).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

Powódka jest właścicielką nieruchomości położonych w K. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla K. w K. prowadzi księgę wieczysta nr (...) obejmującą działkę nr (...), obr. (...) o pow. 0,0803 ha, oraz nieruchomości dla której Sąd Rejonowy dla K. w K.prowadzi księgę wieczystą nr (...) obejmująca działkę nr (...), obr. (...) o pow. 0,3065 ha. Na działce nr (...), obr. (...) zlokalizowany jest budynek mieszkalny. W dniu 25 maja 2009r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr (...) w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska(...), zarządzanego przez stronę pozwaną (dalej uchwała o OOU), w związku z przekroczeniem standardów jakości środowiska w zakresie

dopuszczalnych poziomów dźwięku (nadmiernego hałasu powodowanego przez lądujące /startujące samoloty) i uchwała ta weszła w życie w dniu 11 lipca 2009r. W wyniku podjętej uchwały o OOU nieruchomości powódki znalazła się w strefie (...) utworzonego OOU. Uchwała wprowadziła następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów: 1) w strefie (...) – zakaz lokalizowania i budowy a) nowych obiektów zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, szpitali, domów opieki społecznej, oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, lokalizacji terenów rekreacyjno-wypoczynkowych poza miastem, b) zakaz zmiany funkcji budynków z niemieszkalnych na mieszkalne; 2) w strefie (...)– zakaz lokalizowania i budowy nowych obiektów szpitali, domów opieki oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży; 3) w strefie(...)– zakaz lokalizowania i budowy nowych obiektów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży – działających w porze nocnej.

Wartość nieruchomości powódki oznaczonej jako działka nr. (...) obr.(...)uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 25 maja 2009r. Ze sporządzonej na zlecenie sądu opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości P. T. wynika, iż wartość szkody związanej z tymże spadkiem wynosi 28.842 złote. Wzmiankowana działka jest niezagospodarowana. Wysokość szkody na tym poziomie pozostaje aktualna na dzień wyrokowania.

Budynek przy ul. (...) znajdujący się na działce nr. (...) obr. (...) to budynek mieszkalny wolnostojący, częściowo podpiwniczony z poddaszem nieużytkowym, wzniesiony w 1936r. Ściany zewnętrzne budynku wykonano jako murowane z cegły ceramicznej. Kształt działki nr.(...) obr.(...) zbliżony jest do prostokąta. Na działce usytuowany jest ponadto murowany garaż, komórka oraz kurnik.Działka uzbrojona jest w media : sieć energii elektrycznej, wodnej, gazowej i kanalizacyjnej oraz ma dobry dostęp do komunikacji miejskiej. Wartość nieruchomości powódki oznaczonej jako działka nr. (...) obr.(...) uległa zmniejszeniu na skutek ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości wprowadzonych uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 25 maja 2009r. Ze sporządzonej na zlecenie sądu opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości P. T. wynika, iż wartość szkody związanej z tymże spadkiem wynosi 46.419 złotych według stanu na dzień 28 września 2017r. Jak przedstawiono w opinii biegłego, wprowadzenie ograniczonego obszaru użytkowania na mocy uchwały wpłynęło niekorzystnie na wartość wzmiankowanej nieruchomości mimo, że wprowadzony zakaz lokalizowania i budowy nowych obiektów szpitali, domów opieki i zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży nie powoduje zmiany dotychczasowych możliwości korzystania z budynku i działki nr (...), na której jest on usytuowany. Hałas związany z w/w obszarem ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) prowadzi do ograniczenia rozwoju terenów rekreacyjnych, a w konsekwencji usług publicznych oraz do zmniejszenia atrakcyjności lokalizacyjnej tego obszaru, co w końcowym efekcie przekłada się na zmniejszony popyt.

Na podstawie opinii biegłego sądowego R. M. w sprawie poniesienia kosztów w zakresie zapewnienia właściwego klimatu akustycznego ustalono, iż koszt wymiany istniejącej stolarki budynku powódki położonego w K. przy ul. (...), działka nr (...) obr. (...), na stolarkę o podwyższonej izolacyjności akustycznej, oraz dodatkowej warstwy izolacyjnej stropu wynosi 16. 969, 09 zł.

Pismem z dnia 8 lipca 2011r. powódka zaważwała stronę pozwaną do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 142 950 złotych tytułem naprawienia szkód wynikających z ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powódki w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...). Pismem z dnia 18 lipca 2011r. w zbiorowym wezwaniu do zapłaty, powódka zaważwała stronę pozwaną do uiszczenia na jej rzecz kwoty 142 950 złotych .

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest zasadne do kwoty 92. 230,09 zł. Przyjął, że roszczenie miało oparcie w art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r., nr 62, poz. 627 – dalej „u.p.o.ś”) w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. . Powództwo zostało prawidłowo skierowane przeciwko podmiotowi zarządzającemu lotniskiem, dla którego utworzono obszar ograniczonego użytkowania – (...)sp. z o.o. w B.. Sąd Okręgowy opowiedział się za wykładnię art. 129 u.p.o.ś. przyjmującą, że naprawieniu na podstawie ust. 1-3 tego przepisu podlega nie tylko szkoda wynikła z obniżenia wartości nieruchomości,

będącego następstwem ograniczeń ustanowionych wprost w rozporządzeniu o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania, lecz także zmniejszenie jej wartości spowodowane koniecznością znoszenia dopuszczalnych na obszarze ograniczonego użytkowania emisji przekraczających standardy jakości środowiska (w tym przypadku hałasu). Nie podzielił też stanowiska pozwanej, że odszkodowanie związane z koniecznością dostosowania budynku do wymagań technicznych należy się powódce dopiero po uczynieniu nakładów na nieruchomości. Ustawodawca użył co prawda w art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. określenia "także koszty poniesione", co mogłoby wskazywać na koszty już wydatkowane w celu wypełnienia wymagań technicznych. Jednak odwołanie do art. 129 ust. 2 u.p.o.ś. oraz słowo "także" wskazują, że jest to tylko jedna ze szkód, które podlegają naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 u.p.o.ś. Przy dokonaniu wykładni wskazanego przepisu należy zwrócić uwagę, że celem uregulowań art. 129 i 136 u.p.o.ś. jest ułatwienie osobom poszkodowanym w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. W ocenie Sądu, przepisu art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. nie można zatem traktować jako zawężającego zakres odszkodowania wskazany w art. 129 ust. 2 cytowanej ustawy.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji żądania powódki okazały się wygórowane. Z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości P. T. wynika, iż wartość szkody związanej z tymże spadkiem wartości nieruchomości złożonej z działki nr (...) obr. (...) wynosi 46.419 zł według stanu na dzień 20 maja 2014r. oraz poziomu cen na 28 września 2017r. W odniesieniu do działki nr (...) obr. (...)spadek wartości nieruchomości wynosi 28 842 zł, a w przypadku kosztów niezbędnych dla zapewnienia warunków akustycznych nieruchomości, szkoda wynosi 16. 969,09 złotych.

Mając powyższe na uwadze i wobec faktu że powódka zdołała wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności strony pozwanej, Sąd Okręgowy przyjął, iż należało zasądzić tytułem odszkodowania łączną kwotę 92 230, 09 zł (28 842 + 46 419 + 16 969, 09 zł). Jednocześnie Sąd zasądził odsetki w wysokości ustawowej od w/w kwoty od dnia 4 sierpnia 2011 r., tj. od dnia następnego po wezwaniu strony pozwanej do zapłaty, do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, kierując się w tym zakresie treścią art. 455 k.c. J. R. jako wierzyciel wezwała dłużnika do zapłaty kwoty 142 950 zł (przekraczającej kwotę zasądzoną) pismem z 18 lipca 2011r. wezwanie do zapłaty zostało nadane w dniu 20 lipca 2011r. a w dniu 28 lipca 2011r. pozwany potwierdził odbiór wezwania do zapłaty. Jako że wezwanie do zapłaty określało 7 dniowy termin na spełnienie świadczenia licząc od dnia otrzymania korespondencji, to należało przyjąć, że wskazany termin minął w dniu 3 sierpnia 2011r. Powódka, ograniczając swoje żądanie odsetkowe, domagała się odsetek już od dnia wniesienia pozwu, tj. od 18 lipca 2011r. i w tym zakresie jej roszczenie podlegało oddaleniu. Datą od której powódka może liczyć odsetki będzie dzień 4 sierpnia 2011r. tj. termin upływu spełnienia świadczenia określonego w niniejszym wezwaniu do zapłaty. Niezasadne zdaniem Sądu Okręgowego było twierdzenie strony pozwanej jakby powódka uchybiła dwuletniemu terminowi zawitemu z art. 129 ust.4 u.p.o.ś .

Uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Okręgowy wskazał, że powódka pierwotnie żądała zasądzenia kwoty 142 950 zł, zaś Sąd zasądził na jej rzecz – 92.230,09 zł. Zatem powódka wygrała sprawę w ok. 65 %, a przegrała w ok. 35 %.

Na koszty procesu między stronami złożyły się : wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie x 2 oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 2 x 17 zł. Dlatego też Sąd w pkt. 3 zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki 1.085,00 zł. tytułem kosztów procesu, stosując zasadę częściowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 zd. 1 k.p.c. Na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 3 982,00 zł tytułem zaliczki na opinię biegłych sądowych oraz kwotę 4 612,00 zł tytułem części opłaty sądowej od pozwu od ponoszenia której powódka była zwolniona.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając wyrok w pkt I w części ponad kwotę 16969,09zł tj co do kwoty 75261zł wraz z odsetkami od dnia 4 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty oraz w pkt III i IV w całości, zarzucając:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy a to:

1) naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c., w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. 2 art. 6 k.c. poprzez błędną ocenę opinii biegłego sądowego P. T. z dnia 28 września 2011 roku oraz ustnej opinii uzupełniającej z dnia 5 grudnia 2017 roku polegającą na uznaniu, iż opinie sporządzone na okoliczność ustalenia wysokości szkody związanej ze spadkiem wartości nieruchomości powoda, zostały sporządzone w sposób rzetelny, fachowy i kompletny, w sytuacji gdy przeczą temu następujące uchybienia popełnione przy sporządzaniu opinii:

a) obliczenie przez biegłego powierzchni budynków porównawczych jedynie na podstawie szacunków biegłego, nie zaś na podstawie rzeczywistej powierzchni użytkowej ustalonej w wyniku pomiarów, których biegły nie dokonał, co stanowi także o naruszeniu przepisu § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego, który stanowi, iż „Przy stosowaniu podejścia porównawczego konieczna jest znajomość cen transakcyjnych nieruchomości podobnych do nieruchomości będącej przedmiotem wyceny, a także cech tych nieruchomości wpływających na poziom ich cen”,

b) brak jest konsekwencji w stosowaniu metodyki dotyczącej przygotowywanej opinii, w szczególności brak jest konsekwencji w doborze danych porównawczych; biegły raz przyjmuje dane tylko z tych transakcji sprzedaży nieruchomości gdzie znana jest powierzchnia użytkowa budynków, dla innego okresu oblicza powierzchnię budynków jak wskazano pod. lit. a) powyżej, po czym biegły ponownie do określenia wartości i analizy rynku w latach 2015 -2017 przyjmuje wyłącznie dane z aktów notarialnych gdzie znana była powierzchnia użytków budynków,

c) błędnie przyjęto wielkość wagi cechy: zagospodarowanie działki, w wielkości 7%, która to waga tej cechy jest zawyżona, a nadto ustalona przez biegłego całkowicie dowolnie, a to m.in. z tej przyczyny, iż biegły podczas składania ustnej opinii uzupełniającej w dniu 5 grudnia 2017 roku wprost zeznał, iż nie był na nieruchomościach porównawczych i nie dokonywał ich oględzin,

d) błędnie ustalono wynik analizy rynku, charakterystyki rynku oraz trendów w zakresie popytu i podaży co przejawiało się m.in. w błędnie wysnutym przez biegłego wniosku o mniejszym popycie i zainteresowaniu zamieszkaniem na terenie objętym analizą rynku, podczas gdy rynek nieruchomości objęty analizą biegłego w rzeczywistości rozwija się w każdym kwartale każdego roku, o czym świadczą regularne wzrosty ceny nieruchomości na tym rynku; powyższe stanowi zatem także naruszenie przepisu § 56 ust. 1 pkt 7) ww. Rozporządzenia Rady Ministrów, który stanowi, iż w operacie szacunkowym przedstawia się sposób dokonania wyceny nieruchomości, w tym analizę i charakterystykę rynku nieruchomości w zakresie dotyczącym celu i sposobu wyceny,

e) zaniechanie poczynienia przez biegłego przy wykonywaniu opinii hipotetycznego założenia, iż wszystkie ustalone w niniejszym procesie koszty na rewitalizację akustyczną (tj. kwota 16.969,09 zł) zostały przez powódkę wydatkowane zgodnie z jej celem (tj. na rewitalizację akustyczną), w konsekwencji czego wzrosła wartość wycenianej nieruchomości, a tym samym zmniejszył się spadek wartości tej nieruchomości,

2. naruszenie przepisu art. 290 k.p.c. w zw. z art. 157§1 i §3 ustawy o gospodarce nieruchomościami poprzez ich niezastosowanie i zaniechanie przez Sąd I instancji wystąpienia do (...) Federacji Stowarzyszeń (...) majątkowych w W. o zweryfikowanie oceny prawidłowości wydanej przez biegłego opinii, podczas gdy dokonanie tej oceny jest konieczne, a to z uwagi na fakt, iż biegły nie odparł zarzutów pozwanej, które wskazywały na popełnienie przez niego błędów metodycznych oraz błędów istotnych przy wykonywaniu opinii,

3. naruszenie przepisu art. 286 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przez Sąd I instancji zlecenia wykonania opinii dot. spadku wartości nieruchomości innemu biegłemu,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1) naruszenie przepisu art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w związku z § 5 pkt. 2 i pkt. 3 uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 25 maja 2009 roku poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz przyjęcie, że przepis uchwały wprowadza ograniczenie co do wszelkiej zabudowy i w szczególności o wprowadza zakaz w zakresie realizacji wszelkiej zabudowy jednorodzinnej, podczas gdy cyt. uchwała w strefie (...)

ogranicza jedynie specjalistyczną zabudowę wprowadzając zakaz lokalizowania i budowy nowych obiektów szpitali, domów opieki, oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,

2) naruszenie przepisu art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 ustawy prawo ochrony środowiska w związku z art. 361 k.c. poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że szkoda w wysokości 75.261,00 zł z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości powoda oraz szkoda w wysokości 16.969,09 zł z tytułu koniecznych nakładów na rewitalizację akustyczną budynku powoda pozostają bez wzajemnego na siebie wpływu, gdy tymczasem roszczenia te są powiązane ze sobą, wskutek czego doszło w niniejszej sprawie do podwójnego (dwukrotnego) rekompensowania uszczerbku majątkowego na rzecz powoda z tytułu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego budynku, a przez to naruszenia zasady prawa cywilnego *compensatio lucri cum damno* obowiązującej przy miarkowaniu odszkodowania, w myśl której wszelkie korzyści o jakie poszkodowany ewentualnie wzbogacił się w następstwie zdarzenia powodującego szkodę: należy zaliczyć na poczet odszkodowania, ewentualnie co najmniej kwotę 16.969,09 zł z tytułu zasądzonych kosztów rewitalizacji akustycznej, która po przeznaczeniu na rewitalizację zwiększa wartość tej nieruchomości,

3) naruszenie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. poprzez ich błędną interpretację polegającą na uznaniu, iż jeżeli wysokość szkody została ustalona wg cen z daty 28 września 2017 roku, to tak ustalona wysokość szkody nie rekompensuje powodowi także ewentualnej szkody z tytułu opóźnienia w zapłacie świadczenia pieniężnego i konieczne jest zasądzenie odsetek od dnia wezwania do zapłaty tj. od dnia 4 sierpnia 2011 roku, podczas gdy prawidłowo winno zostać uznane, iż jeżeli wysokość szkody została ustalona wg cen z daty 28 września 2017 roku, to tak ustalona wysokość szkody rekompensuje powodowi w całości także ewentualną szkodę z tytułu opóźnienia w zapłacie świadczenia pieniężnego i niezasadne jest zasądzenie przez Sąd I instancji odsetek za opóźnienie w zapłacie od dnia 4 sierpnia 2011 roku, zaś powyższe doprowadziło do wadliwego zastosowania przez Sąd I instancji przepisu art. 455 k.c.

Strona pozwana wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie pozwana wniosła na podstawie przepisu art. 380 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. w zw. z art. 290 k.p.c. w zw. 2 art. 157 § 1 i § 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami zlecenie (...) Federacji Stowarzyszeń (...) w W. dokonania oceny prawidłowości dokonanej przez biegłego P. T. opinii, a także o : dopuszczenie przez Sąd drugiej instancji dowodu z opinii nowego (innego) biegłego sądowego ds. szacowania wartości nieruchomości na okoliczność ustalenia czy wprowadzenie zakazu lokalizowania i budowy nowych obiektów Szpitali, domów opieki oraz zabudowy związane ze stałym i wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży w miejscu położenia nieruchomości powoda zgodnie z uchwałą wprowadzającą OOU strefę(...) skutkowało zmniejszeniem wartości nieruchomości powódki, przy czym biegły winien swoją opinię sporządzić przy przyjęciu hipotetycznego założenia, iż prace z tytułu rewitalizacji akustycznej zostaną wykonane.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Ocena stopnia zmniejszenia wartości nieruchomości, o jakiej mowa w tym przepisie, wymaga skorzystania z opinii rzeczoznawcy majątkowego, o czym pośrednio przekonuje również brzmienie art. 133 p.o.ś. Oszacowanie wysokości szkody w powyższym zakresie powinno odwoływać się do wartości nieruchomości. Prowadzi to do wniosku, że opinia rzeczoznawcy (również biegłego sądowego) powinna spełniać wymagania określone w przepisach umiejscowionych w rozdziale 1 Działu IV (Określanie wartości nieruchomości) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej u.g.n.). Aczkolwiek pojęcie operatu szacunkowego nie zostało zdefiniowane w ustawie, to jednak także w odniesieniu do opinii biegłego może nastąpić określenie sposobu oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego przez organizację zawodową rzeczoznawców majątkowych, (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2019 II CSK 703/17 LEX nr 2647170). Wobec licznych zarzutów co do błędów metodologicznych biegłego, w tym w zakresie lokalizacji nieruchomości podobnych a przede wszystkim wobec

znacznych różnic w obu wycenach tego biegłego (k416,592 i 674) jak i określenia wartości obniżenia na poziomie raczej właściwego dla strefy(...) niż strefy (...) należało zwrócić się o weryfikację opinii do organizacji zawodowej rzeczoznawców. Wobec jednak uwzględnienia wniosku pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego, który dodatkowo dokonał oszacowania obniżenia wartości nieruchomości na inną datę, to ocena prawidłowości biegłego T. przez organizację zawodową rzeczoznawców stała się bezprzedmiotowa. Sąd Apelacyjny w tym składzie stoi bowiem na stanowisku, że najbardziej adekwatne dla określenia poziomu spadku wartości nieruchomości jest porównanie cen na rynku nieruchomości na tym terenie po ujawnieniu dla właścicieli nieruchomości skutków wprowadzenia stref ograniczonego użytkowania, a więc po ustabilizowaniu się cen bezpośrednio po wejściu w życie uchwały, w stosunku do wartości istniejących przed wejściem w życie uchwały nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...). Odnoszenie bowiem stanu nieruchomości sprzed wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania (a więc bez żadnych ograniczeń związanych z utworzeniem strefy) do dużo późniejszych cen obrotu nieruchomościami, zaburza ocenę jeżeli nie dokona się jednoczesnej korekty wynikającej ze wzrostu cen w obrocie nieruchomościami związanej z ogólnymi trendami na rynku nieruchomości. Po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego z opinii biegłego T. B. Sąd Apelacyjny, zasadniczo podzielając ustalenia Sądu Okręgowego, inaczej jednak określił wartość obniżenia w odniesieniu do nieruchomości powódki tj na kwotę 36.000zł (w tym zmniejszenia wartości działki (...) :20.000zł, a działki (...): 16.000zł k.792) , zwracając uwagę, że biegły T. dokonał oszacowania w oparciu o wartość nieruchomości według poziomu cen na dzień sporządzenia operatu szacunkowego porównując jednocześnie ceny sprzedaży z różnych dat i dodatkowo z różnych lokalizacji bez odpowiedniego zweryfikowania z punktu widzenia ruchów cen w czasie niezależnych do wprowadzenia strefy ograniczonego użytkowania.

Poza sporem natomiast jest, że w dniu 25 maja 2009 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) zarządzanego przez pozwaną, w związku z przekroczeniem standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów dźwięku (nadmiernego hałasu powodowanego przez lądujące/startujące samoloty)- Dz. (...). Uchwała ta weszła w życie w dniu 11 lipca 2009r. Nawet zwykłe zasady doświadczenia życiowego pozwalają stwierdzić, że zakaz lokalizowania i budowy nowych obiektów szpitali, domów opieki, oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży może wpływać na obniżenie wartości nieruchomości, skoro istnienie strefy z jednej strony ogranicza częściowo możliwości inwestycyjne, z drugiej zaś poprzez brak odpowiedniego nasycenia obiektami użyteczności publicznej, (które nie mogą być lokalizowane z uwagi na ograniczenia strefy) zmniejsza się także w pewnym stopniu atrakcyjność nieruchomości w okolicy. Zupełnie więc Sąd Apelacyjny nie podziela wywodów biegłego E., który uznawał, że wprowadzenie obszaru nie spowodowało żadnych zmian wartości (k116). Nawet bowiem jeżeli w odniesieniu do nieruchomości powódki nie obowiązywały zakazy właściwe dla strefy(...) to jednak trudno w świetle zasad doświadczenia życiowego przyjąć, że jeżeli właściciela dotyczą ograniczenia to nie wpływa to w żaden sposób na wartość nieruchomości. Biegły E. wyszedł z błędne założenia , że stopień hałasu będzie stały i nie uwzględniał, że wprowadzenie obszaru wynika przede wszystkim z planów rozwojowych i zwiększenia ruchu lotniczego w przyszłości. Obniżenie wartości nieruchomości, wynikające z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania jest więc następstwem ograniczeń przewidzianych w uchwale, na co wpływ ma także okoliczność, iż na skutek wejścia w życie takiego aktu dochodzi do ograniczenia roszczeń właścicielskich w przyszłości. Właściciel, który przed wejściem w życie aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania mógł żądać zaniechania immisji (tu: hałasu przekraczającego standardy ochrony środowiska), został w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania takiej możliwości pozbawiony. Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest więc także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, że właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje (tak Sąd Najwyższy w: wyroku z dnia 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, LEX nr 584036; postanowieniu z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, LEX nr 578138 oraz wyroku z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402). Jest to niezależne od dostosowania budynku do wymogów akustycznych. Oddziaływanie hałasu nie dotyczy zresztą tylko budynku. Biegły B. w odpowiedzi na zarzuty przekonująco zwracał uwagę, że uciążliwości związane z hałasem generowane przez szeroko rozumiana infrastrukturę drogową mają istotny wpływ na wartość nieruchomości. Z uwagi na utratę legalnej możliwości przeciwdziałania temu hałasowi, a także z uwagi na oddziaływanie hałasu poza samym budynkiem i ogólny spadek atrakcyjności inwestycyjnej w związku ze strefą, następuje obniżenie wartości

gruntu, co zresztą wynika zarówno z opinii biegłego T. jak i biegłego B.. Opinie różnią się jedynie poziomem tego obniżenia. Nie jest zasadny zarzut pozwanej, że biegły B. powinien poszerzyć porównanie o transakcje sprzedaży po 2011r. gdyż te wskazywał biegły T. (k.401,404, 589, k 657 - 658 i k.670). Wynika z nich po pierwsze tendencja wzrostowa cen na rynku nieruchomości, która dotyczy wszystkich nieruchomości, a nie tylko nieruchomości w pobliżu lotniska. Uwzględnienie takich transakcji znacząco wpływa na zwiększenie ceny maksymalnej przy czynnościach poza strefą do 6300 zł, a w pobliżu lotniska do 5364zł (k670), co zresztą zaburzyło wynik wyliczenia biegłego T.. Jednak nawet z prostej analizy tych transakcji można dostrzec, że stopień wzrostu na terenach znajdujących się na terenach oddziaływania lotniska jest niższy niż nieruchomości znajdujących się poza strefą, co tylko potwierdza wnioski biegłego B.. Wniosek powódki o zweryfikowanie prawidłowości tej opinii przez (...) Federację Stowarzyszeń rzeczoznawców Majątkowych był wnioskiem spóźnionym albowiem z ostał on zgłoszony po upływie terminu do wniesienia zarzutów (k 806). Poódka nie zgłaszała na tamtym etapie zarzutów. Ponadto powołanie się w piśmie z dnia 16 kwietnia 2020r. jedynie na różnice w określeniu stopnia spadku wartości nieruchomości nie było wyszcząjące skoro jak wyżej wskazano inna była data określenia tego spadku. Oczywiście więc było, że kwoty w opinii przeprowadzonej na etapie apelacji będą inne niż w opinii biegłego T..

Zgodnie z treścią art. 129 ust. 2 u.p.o.ś., w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, przy czym szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Opinia biegłego T. B. logicznie i jednoznacznie wskazuje, że już samo utworzenie strefy wywołuje efekt psychologiczny i tworzy odbiór u potencjalnych nabywców o mniejszej atrakcyjności terenu w tym także z uwagi na hałas. Ewentualne nakłady na modernizację akustyczną nie uchylają spadku wartości nieruchomości (opinia k.759-760).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dla określenia obniżenia wartości najbardziej obiektywne było w tym przypadku dokonanie porównania na okres bezpośrednio po wprowadzeniu planu tj bez uwzględnienia dalszych zmian wynikających z wahań cen nieruchomości, które wynikają także z innych przyczyn, niż tylko wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń. Przewidziana w art. 363 § 2 k.c. zasada określania odszkodowania według cen z daty ustalania odszkodowania nie wyłącza ustalenia w konkretnym wypadku odszkodowania według cen z innej daty np. z daty, w której świadczenie powinno zostać spełnione i zasądzenia go z odsetkami od tej daty (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 II CKN 725/98 OSNC 2000/9/158).

Odpowiedzialność strony pozwanej to odpowiedzialność za tzw, szkodę legalną, a więc odpowiedzialność za działania zgodne z prawem, tj za skutki ograniczenia sposobu korzystania z gruntu, wynikające z aktu prawa miejscowego (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2015 r. II CSK 570/14 LEX nr 1790978). Skutek ten jednak ma charakter jednorazowy. Z tego też powodu przewidziano określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. termin zawity na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych, który rozpoczyna bieg od dnia wejścia w życie aktu prawa miejscowego (w tym przypadku Uchwała Nr(...)). Zupełnie niezrozumiałe było przyjmowanie stanu na dzień 20 maja 2014r., skoro decydujący jest stan nieruchomości w chwili wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

Najbardziej więc adekwatne dla określenia poziomu spadku wartości nieruchomości było porównanie cen na rynku nieruchomości na tym terenie po ujawnieniu dla właścicieli nieruchomości skutków wprowadzenia stref ograniczonego użytkowania, a więc po ustabilizowaniu się cen bezpośrednio po wejściu w życie uchwały, w stosunku do wartości istniejących przed wejściem w życie uchwały nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...). Oszacowanie według zasad przyjętych przez Sąd Apelacyjny wiąże skutki tylko z wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania, odrywając się w ten sposób od skutków innych późniejszych uwarunkowań wpływających na wahania cen nieruchomości w kolejnych latach w obrocie nieruchomościami. Uwzględnienie zaś dalszego wzrostu cen w obrocie nieruchomościami bez odpowiedniego skorygowania współczynnikiem ogólnego wzrostu cen mogłoby doprowadzić do wadliwego wniosku, że powódka nawet zyskała na wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania. W tym przypadku dla obu stron skutki te były ujawniane na chwilę doręczenia pozwanej odpisu zawezwania do próby ugodowej co nastąpiło w lipcu 2011r. Ten aspekt uwzględnia opina biegłego B.. Wprawdzie w północno wschodniej części miasta odnotowano tylko jedną transakcję dotyczącą zabudowanej nieruchomości, która zresztą biegły odrzucił z uwagi na warunki płatności jednak

wskazuje to raczej na stagnację rynku na tym terenie w związku z wprowadzeniem strefy. Ogólny trend wynikający z wpływu gorszej lokalizacji na wartości nieruchomości w obrocie jest możliwy do określenia na podstawie transakcji z innych dzielnic, co biegły T. B. brał pod uwagę, określając skutki wprowadzenia stref ograniczonego użytkowania. W tym wypadku wprowadzenie strefy stanowiło dalsze pogorszenie lokalizacji. Wprawdzie faktycznie wpływ lotniska w pobliżu istniał już przed wprowadzeniem strefy, jednak skutki wprowadzenia prawa miejscowego ograniczyły prawną możliwość przeciwdziałania planowanego rozszerzenia aktywności lotniska i przeciwdziałania rozszerzania się stopnia oddziaływania hałasu i zanieczyszczeń. Zwykle zasady doświadczenia życiowego wskazują, że zwiększenie natężenia ruchu lotniczego powoduje w sąsiedztwie tras przelotów nie tylko zwiększenie hałasu lecz także zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczeń w środowisku gruntowo – wodnym. To zaś musi przekładać się na wartość. Określenie więc przez biegłego współczynnika zmniejszającego (k673) wyliczonego przy uwzględnieniu wpływu poszczególnych cech nieruchomości na jej wartość nie naruszała zasad logiki.

Trudno uznać za adekwatny zarzut dotyczący oględzin nieruchomości w sytuacji gdy w zakresie danych fizycznych nieruchomości oceniano stan przeszły. Stanowisko strony pozwanej, że biegły nie poszerzył analizy rynku po 2011r. (k813/2) pomija, że takiej analizy dokonał biegły T. (k400 i następne). Nawet jeżeli opinia biegłego T. ta dotknięta była wadami, to jednak samo porównanie cen 1 m² wskazuje, że nieruchomości bardziej oddalone od lotniska osiągały wyższą cenę niż zbywane w podobnym okresie nieruchomości położone w okolicach nieruchomości powódki tj w okolicach S. i Z.. Takie też wnioski wypływają z przedłożonych przez powódkę opinii szacunkowych k.143-284), która wprawdzie dotyczy innych nieruchomości, jednak położonych również w tamtym rejonie. Opinie te zostały sporządzone przez rzeczoznawców majątkowych na podstawie analizy wpływu lokalizacji nieruchomości znajdujących się OUU na ich wartość. Z obu opinii zaś wynika, że nawet ograniczenia właściwe dla strefy (...)przekładają się na wartość nieruchomości. Tym bardziej więc ograniczenia strefy (...)muszą powodować obniżenie wartości nieruchomości. Przepis art. 363§2 k.c. zezwala także na przyjęcie wartości odszkodowania z innej chwili, co w tym przypadku w odniesieniu do obniżenia wartości nieruchomości zachodzi. Oszacowanie biegłego B. uwzględnia wartości nieruchomości bezpośrednio po wprowadzeniu ograniczeń jak też uwzględnia ograniczenia czasowe dochodzenia roszczeń. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uwzględnił, że obniżenie wartości nieruchomości stanowiącej działki ewidencyjne nr (...) na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania wynosi 36000zł (dowód: opinia k792).

Zapłata odszkodowania powinna w tym przypadku nastąpić najpóźniej po wezwaniu zawartym w piśmie z dnia 18 lipca 2011r. Ponadto świadomość obowiązku zapłaty pozwana miała już po doręczeniu odpisu pisma wzywającego do próby ugodowej. Nie jest więc zasadny zarzut dotyczący odsetek. Na gruncie niniejszej sprawy założyć należy, że pozwany co najmniej doręczenia odpisu wezwania do próby ugodowej miał możliwość oszacowania i wypłaty odszkodowania, którego wysokość odpowiadałaby kwotom zasądzonym w wyroku. Później otrzymał też jednoznaczne wezwanie do zapłaty. Zasądzenie odsetek ustawowych za okres od dnia 4 sierpnia 2011r. tj po wezwaniu do zapłaty stanowi więc rekompensatę za korzystanie przez pozwanego z pieniędzy które powinien przeznaczyć już wówczas na pokrycie szkody. Strona pozwana nie może czerpać korzyści z tego, że powstrzymuje się z wypłatą odszkodowania. Waloryzacyjna rola odsetek nie pochłania w tym momencie niemożliwości korzystania przez wierzyciela ze świadczenia od chwili wymagalności. Strona pozwana nie może więc przerzucić na wierzyciela konsekwencji własnej zwłoki i długotrwałości procesu. Przyjęcie zaś innej wcześniejszej chwili określenia wartości nieruchomości czyni bezprzedmiotowym powoływanie w apelacji aspektów waloryzacyjnych odsetek. Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego nie doprowadzi więc do zarzucanego, przysporzenia poszkodowanemu korzyści finansowych, nieuzasadnionych zakresem zobowiązania pozwanego, określonym w art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 u.p.o.ś., skoro w ramach odszkodowania nie uwzględniono ostatecznie dalszego wzrostu cen, które wystąpiło na chwilę orzekania.

Nie ma natomiast potrzeby modyfikacji kosztów rewitalizacji. Strona pozwana po pierwsze nie kwestionowała tej wartości a po drugie nie wykazała by pomiędzy datą wezwania a chwilą oszacowania doszło do istotnych zmian kosztów, które powód będzie zmuszony pokryć. Odsetki więc i w tej części zostały zasądzone prawidłowo. W związku z nowelizacją art. 481 k.c. – Sąd Okręgowy prawidłowo zasądził odsetki ustawowe do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowe

za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Zarzut apelacji naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. nie jest więc zasadny.

Nie jest zasadny zarzut, że wartość rewitalizacji powinna obniżać wartość odszkodowania. Związek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania z obniżeniem wartości nieruchomości należy rozumieć szeroko. Z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania pozostaje w związku skutkowym nie tylko obniżenie wartości nieruchomości będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści rozporządzenia o utworzeniu obszaru, lecz także obniżenie jej wartości wynikające z tego, że na skutek wejścia w życie rozporządzenia dochodzi do zwężenia granic własności (art. 140 i 144 KC). Właściciel, który przed wejściem w życie rozporządzenia mógł żądać zaniechania immisji przekraczającej standard ochrony środowiska, został w wyniku ustanowienia obszaru możliwości takiej pozbawiony. Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) jest więc także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, że właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje tj hałas i zanieczyszczenia (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 23 marca 2018 r. II CSK 306/17 Legalis, Numer 1807230). Zapewnienie odpowiedniej akustyki w budynku doprowadzi poziom dźwięku do poziomu zgodnego z obowiązującymi Polskimi Normami w zakresie akustyki budowlanej jednak nie uchyli zupełnie kontaktu z hałasem ani też nie uchyli zmniejszenia atrakcyjności całej okolicy ze względów środowiskowych, co przekłada się na wartość rynkową nieruchomości. Nie ma więc podstaw do odliczania odszkodowania z tytułu kosztów rewitalizacji od ustalonej wartości zmniejszenia wartości nieruchomości. Co do zasady samo więc zastosowanie przez Sąd Okręgowy przepisów art. 129 ust. 1 i 2 w zw. z art. 136 ust. 2 i 3 u.p.o.ś. było prawidłowe. Obie postaci szkody dotyczą nieruchomości powódki, a jedynie kwota obniżenia wartości nieruchomości powoda jest nieco niższa niż przyjmował to Sąd Okręgowy. Sąd Okręgowy prawidłowo określił wartość rewitalizacji akustycznej Paragraf 6 pkt 2 uchwały określa wymagania techniczne dotyczące istniejących budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania wskazując, że należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 156 z 2006 r., poz. 1118 z późn. zm.) i przepisami wykonawczymi. Te zabezpieczenia uwzględniła opinia R. M., która nie została zakwestionowana w apelacji.

Powyższe skutkowało zmianą na podstawie art. 386§1 k.p.c. zaskarżonego wyroku i obniżeniem zasądzonej kwoty do wartości 52969,09 zł (36.000zł + 16969,09 zł Zmiana rozstrzygnięcia co do istoty skutkowało zmianą opartego na art. 100 k.p.c. rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego o kosztach. Jakkolwiek powódka jest w większym stopniu przegrywającą to jednak charakter sprawy, oraz częściowo uzasadnione przekonanie powódki o zasadności roszczenia, a także dodatkowo sytuacja majątkowa powódki (uzasadniająca zwolnienie jej od kosztów), powodują podstawy do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Skutkowało to nieobciążeniem powódki kosztami procesu przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. Pozwana jako przegrywająca w 37 % winna natomiast w tej proporcji partycypować w kosztach sądowych. Z tych przyczyn odpowiednio obniżono kwotę 3 982 zł do kwoty 2338zł tytułem brakującej zaliczki na opinię biegłych sądowych oraz kwotę 4 612 zł do kwoty 2649zł pobieranej tytułem części opłaty sądowej od pozwu, od ponoszenia której powódka była zwolniona, a to zgodnie z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c.

Apelacja w dalej idącym zakresie nie jest zasadna. Uchwałę Nr (...) podjęto na podstawie art. 18 pkt 1 i pkt 20 oraz art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz. U. Nr 142 z 2001 roku, poz. 1590 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 135 ust. 1, ust. 2, ust. 3a i 3b Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. Nr 25 z 2008 roku, poz. 150 z późn. zm.). Uchwała stanowi prawo miejscowe, które wywołuje skutki w mieniu osób dotkniętych oddziaływaniem tego prawa. Szkodę wynikającą z tego oddziaływania strona pozwana jest obowiązana zrekomensować. Biorąc powyższe pod uwagę, apelację w pozostałej części oddalono na podstawie art. 385 k.p.c.

Zakres sporu na etapie apelacji, pokrycie kosztów sądowych przez pozwaną w większym rozmiarze i częściowe uwzględnienie środka odwoławczego (w 58%) uzasadniało zasadniczo częściowe obciążenie powódki kosztami postępowania apelacyjnego, jednak z uwagi na wskazane wyżej słusznościowe motywy, Sąd Apelacyjny także na etapie postępowania apelacyjnego postanowił nie obciążać powódki kosztami. Na podstawie art. 113 uksc w zw. art. 100 k.p.c.

i art. 391§1 k.p.c. nakazał jedynie pobranie od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego kwotę 2506,13zł stanowiącą 42% z kwoty 5966,98zł (5405,73zł +561.25), wyłożonej na koszt dowodu z opinii biegłego.

SSA Regina Kurek SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki